

2 SEM FYUGP VAC3

2025

(May/June)

ENVIRONMENTAL SCIENCE

(Value Added Course)

Paper : VAC3

Full Marks : 30 (40 for 2023 Batch)

Time : 1½ hours (2 hours for 2023 Batch)

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. (a) খালী ঠাই পূৰ কৰা/শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা : $1 \times 3 = 3$

Fill in the blanks/Choose the correct
answer :

(i) অ'য'নক কোৱা হয় _____ বায়ু প্ৰদূষক।

Ozone is called the _____ air
pollutant.

(ii) _____ কাৰকসমূহ তাজমহলৰ ৰং হালধীয়া কৰাৰ
বাবে দায়ী।

_____ agents are responsible for
turning the Taj Mahal yellow.

(2)

- (iii) পৌৰসভাৰ গোটা আৱৰ্জনাবোৰ বিষাক্ত /
বিপদজনক / বিপদজনক নহয় / এইবোৰৰ
কোনোটোৱেই নহয়।
Municipal solid wastes are toxic /
hazardous / non-hazardous / None
of these.

(b) শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা : $1 \times 2 = 2$

Write True or False :-

- (i) ভৌতিক পৰিৱেশ প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশৰ অন্তৰ্গত
য'ত আমি বাস কৰোঁ।

Physical environment includes the
natural surroundings in which we
live.

- (ii) পৰিৱেশ সন্তুলনৰ প্ৰধান বিষয়বস্তু হ'ল ব্যৱহাৰ
হ্ৰাস কৰা, পুনঃব্যৱহাৰ কৰা আৰু পুনঃসংশোধন
কৰা।

Reduce, reuse and recycle is the
main theme of ecological balance.

2. তলত উল্লেখ কৰাবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : $3 \times 2 = 6$

Write short notes on the following :

(a) বায়ু প্ৰদূষকসমূহ
Air pollutants

(b) নগৰীয়া আৱৰ্জনা
Urban waste

(3)

3. পৰিৱেশ বিজ্ঞানৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ সম্পৰ্কে আলোচনা
কৰা। $2+2=4$

Describe the nature and scope of
environmental science.

অথবা / Or

জলবায়ু পৰিৱৰ্তন মানে কি বুজা? জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ লগত
অভিযোজন কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ? $1+3=4$

What do you mean by climate change? Why
is climate change adaptation essential?

4. ভূমি অৱক্ষয় মানে কি বুজা? ইয়াৰ পৰিণামসমূহৰ সম্পৰ্কে
আলোচনা কৰা। $1+3=4$

What do you mean by land degradation?
Describe its consequences.

অথবা / Or

বন্যপ্ৰাণী সংৰক্ষণ কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ? বন্যপ্ৰাণী সংৰক্ষণৰ বিভিন্ন
পদ্ধতিসমূহ কি কি? $1+3=4$

Why is wildlife conservation important?
What are the different methods of wildlife
conservation?

5. উদ্যোগিক আৱৰ্জনা মানে কি বুজা? ইয়াৰ বেয়া প্ৰভাৱবোৰৰ
সম্পৰ্কে লিখা। $1+3=4$

What do you mean by industrial waste?
Write the consequences of the industrial
waste.

6. বৰষুণৰ পানী সংৰক্ষণ কি হয়? ই কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ? বৰষুণৰ পানী সংৰক্ষণৰ বিভিন্ন পদ্ধতিসমূহ কি কি? $1+2+4=7$

What is rainwater harvesting? Why is it important? What are the different types of rainwater harvesting systems?

২০২৩ বৰ্ষৰ ছাত্র-ছাত্রীসকলৰ বাবে অতিৰিক্ত ১০ নম্বৰ [বাধ্যতামূলক]

Additional 10 marks for 2023 Batch [Compulsory]

7. গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিৰ কাৰণ আৰু পৰিণামসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। $2+3=5$

Discuss the causes and consequences of global warming.

8. বহনক্ষম উন্নয়ন কি? প্ৰাকৃতিক সম্পদসমূহৰ বহনক্ষম ব্যৱহাৰৰ বিভিন্ন কৌশলসমূহ বৰ্ণনা কৰা। $1+4=5$

What is sustainable development? Describe the different strategies for sustainable utilization of natural resources.

★ ★ ★